

Mozilla Firefox

víc než pouhý prohlížeč

Prohlížeč Mozilla Firefox je známý svou spolehlivostí, rychlostí, ochranou soukromí uživatelů a příjemným uživatelským prostředím. Přestože je určen především pro prohlížení webových stránek, existuje řada zajímavých doplňků, kterými lze rozšířit jeho funkčnost, případně vzhled. Tento skvělý prohlížeč je zcela zdarma a kompletně v češtině.

Připravila: Jana Andrášková

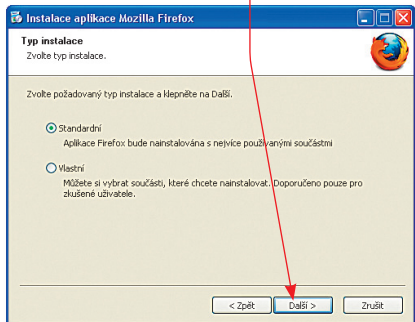
obsah

1. Instalace prohlížeče Firefox	6. Instalace nových doplňků
2. Základní ovládání panelů	7. Které doplňky nainstalovat?
3. Základní nastavení stránek	8. Změna motivu vzhledu
4. Historie stránek	9. Správa zásuvných modulů
5. Stahování souborů	10. Záložky webových stránek

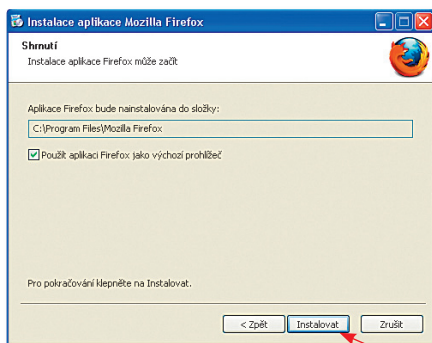
Instalace prohlížeče Firefox

Instalace internetového prohlížeče Firefox je podobná instalacím jiných programů a zvládnete ji i bez předchozích zkušeností. Instalační soubor k verzi 3.5.6 naleznete na aktuálním CD JNP 1/10. Vložte CD do mechaniky počítače a chvíli počkejte, než se zobrazí úvodní nabídka.

Klepněte na odkaz **Programy** a pak vyberte možnost **Mozilla Firefox**. Klepnutím na tlačítko **Otevřít** spustíte průvodce instalací. V prvním dialogu klepněte na tlačítko **Další**. V části **Typ instalace** nechte aktivní volbu **Standardní** a opět klepněte na tlačítko **Další**.

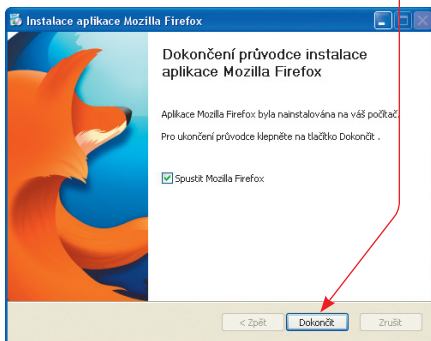

V dalším dialogu budete informováni o cílové složce, do které bude aplikace nainstalována. Chcete-li Firefox používat jako výchozí prohlížeč, ponechte zaškrtnuté příslušné

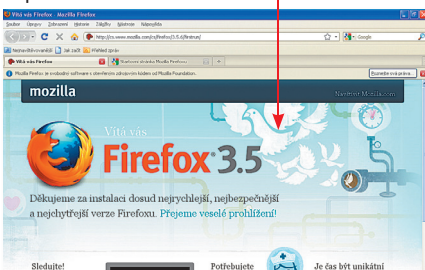

políčko a klepněte na tlačítko **Instalovat**. Počkejte chvíli, než se program nainstaluje. V posledním dialogu ponechte zaškrtnuté

políčko **Spustit Mozilla Firefox**, které umožní automatické spuštění programu. Celý proces ukončíte klepnutím na tlačítko **Dokončit**. Při

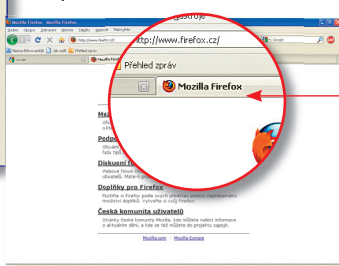

prvním spuštění prohlížeče se zobrazí dialog s možností importovat nastavení z jiných aplikací. Označte volbu **Nic neimportovat** a klepněte na tlačítko **Další**. Otevře se okno aplikace s úvítací stránkou.

Základní ovládání panelů

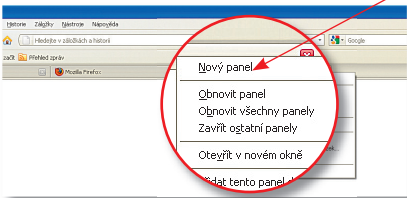
Adresu webové stránky, kterou si přejete zobrazit, vložte do pole v horní části okna aplikace a stiskněte klávesu **Enter**. Firefox umožňuje zobrazit také několik stránek najednou, aniž byste otevřeli několik oken webového prohlížeče.

K tomuto účelu slouží tzv. **panely**.

Nový panel přidáte stiskem klávesové zkratky **Ctrl + T** nebo příkazem

Nový panel v nabídce **Soubor**. Do okna prohlížeče se přidá nový prázdný panel, ve kterém můžete otevřít další webovou stránku. Mezi otevřenými panely se přepínáte buď stiskem klávesové zkratky **Ctrl + Tab**, nebo klepnutím myši.

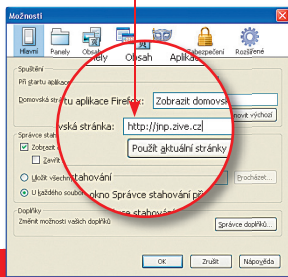
Vždy jeden panel je aktivní a chcete-li některý panel zavřít, klepněte na červené tlačítko s křížkem umístěné v jeho pravé části nebo stiskněte klávesovou zkratku **Ctrl + W**. Základní příkazy pro práci s panely naleznete v lokální nabídce, kterou zobrazíte, pokud na libovolný panel klepnete **pravým tlačítkem myši**.

Samozřejmostí je také změna pořadí jednotlivých panelů. Klepněte a přidržeť levé tlačítko myši na hlavičce požadovaného panelu a přesuňte kurzor na jinou pozici v lišce panelů. Panel se přesune na určené místo.

Základní nastavení stránek

Pokud si přejete, aby se při otevření Firefoxu automaticky zobrazila určitá webová stránka, pak v nabídce **Nástroje** zvolte příkaz **Možnosti**. Otevře se dialogové okno, ve kterém se přepnete do části **Hlavní**. Ve skupinovém rámečku **Spuštění** máte hned několik možností.

V rozbalovacím seznamu **Při startu aplikace Firefox** nastavte možnost **Zobrazit domovskou stránku** a její adresu vložte do pole **Domovská stránka**. Chcete-li, aby si prohlížeč pamatoval,

které panely jste měli otevřené při minulém spuštění, vyberte v seznamu položku **Zobrazit okna a panely z minulá** a klepněte na tlačítko **OK**.

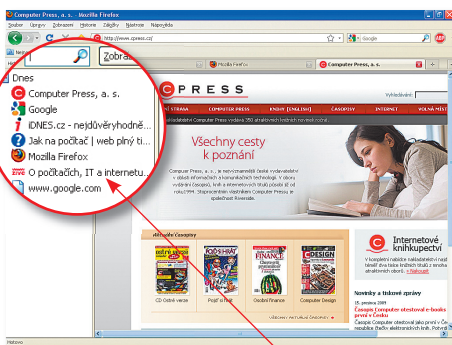
Webovou stránku otevřenou v určitém panelu je možné aktualizovat. To lze provést buď klepnutím na tlačítko **Aktualizovat načtenou stránku** v panelu nástrojů, nebo stiskem klávesové zkratky **Ctrl + R**.

V některých situacích je potřeba zobrazit načtenou webovou stránku na celou obrazovku. To provedete stiskem klávesy **F11**. V tomto režimu se nebude zobrazovat prostředí webového prohlížeče, tedy panel nabídek, panel nástrojů, lišta s panely atd. Režim tohoto zobrazení ukončíte opět stiskem klávesy **F11**.

Historie stránek

Stisknutím klávesové zkratky **Ctrl + H** se v levé části okna prohlížeče otevře postranní lišta

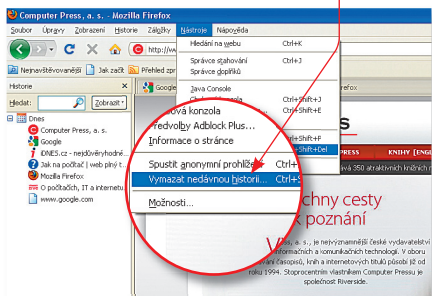

s historií navštívených stránek. Chcete-li vyhledat určitou stránku, zadejte klíčové slovo do políčka **Hledat** a stiskněte klávesu **Enter**. Firefox prohledá historii a zobrazí výpis stránek, které obsahují zadaný řetězec znaků.

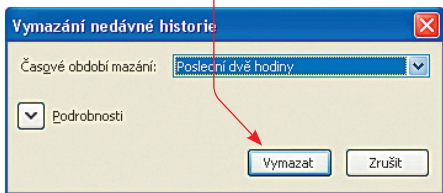

Tlačítko Zobrazit vám umožní
výsledek hledání seřadit
podle zvoleného kritéria.

Aby nebylo možné zjistit, jaké webové strán-
ky jste v minulosti navštívili, máte možnost historii
stránek smazat. To lze provést hned několika
způsoby. V nabídce **Nástroje** zvolte příkaz
Vymazat nedávnou historii nebo stiskněte
kombinaci kláves **Ctrl + Shift + Del**.

Otevře se nové dialogové okno **Vymazání nedávné historie**, ve kterém vyberte ze sezná-
mu **Časové období mazání** požadovaný časo-
vý úsek (např. **Poslední dvě hodiny**) a klepněte
na tlačítko **Vymazat**.

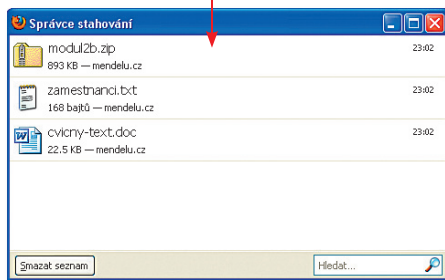

Pokud si nepřejete, aby si váš webový pro-
hlížeč pamatoval historii navštívených stránek,
zvolte v nabídce **Nástroje** příkaz **Možnosti**.
Otevře se dialogové okno, ve kterém se přepně-
te do části **Soukromí**. V rozbalovacím seznamu
Nastavení historie zvolte možnost **Nikdy si
nepamátovat historii**.

Stahování souborů

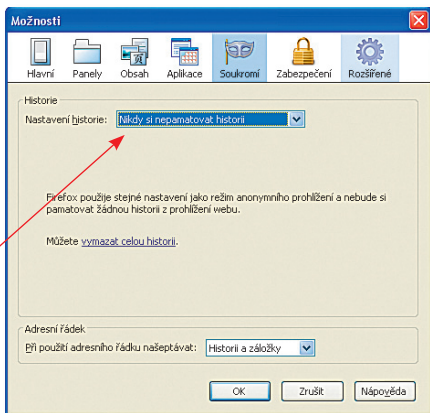
Prohlížeč vám také umožní stáhnout z webové
stránky soubor a uložit jej na pevný disk vašeho

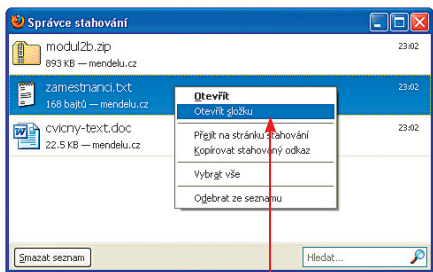
počítače. Tato činnost je ve Firefoxu realizována
prostřednictvím tzv. **Správce stahování**. Příslušný
dialog zobrazíte stiskem klávesové zkratky
Ctrl + J nebo příkazem **Správce stahování**
v nabídce **Nástroje**.

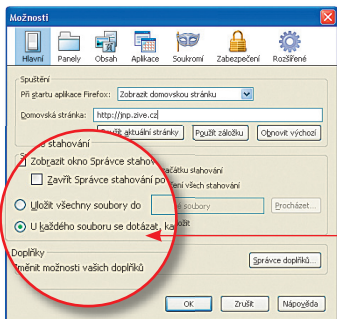
Chcete-li stáhnout nějaký
soubor, klepněte na tlačítko
Stáhnout nebo klepněte na odkaz
pravým tlačítkem myši a v místní nabídce
příkazů zvolte příkaz **Uložit odkaz jako**.

Správce stahování zobrazuje stav aktuálně
stahovaných souborů, ale také přehled již staže-
ných souborů. Často se pak stává, že stáhnete
z internetu soubor, ale nevíte, kam se uložil a ve
které složce jej hledat. V tomto případě otevřete
Správce stahování a klepněte na soubor v se-
znamu pravým tlačítkem myši. V místní nabídce

zvolte příkaz **Otevřít složku**. Při stahování souborů je vhodné mít kontrolu nad jejich ukládáním a vždy si zvolit cílovou složku pro uložení podle vašich požadavků. Příslušné nastavení provedete v nabídce **Nástroje** klepnutím na příkaz **Možnosti**. Otevře se dialogové okno, ve kterém se přepnete do části **Hlavní**. Ve skupinovém rámečku

vém rámečku **Správce stahování** označte volbu **U každého souboru se dotázat, kam ho uložit**, a klepněte na tlačítko **OK**.

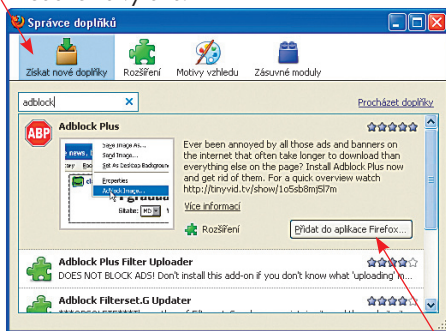

Seznam stažených souborů doporučujeme jednou za čas promazat, lépe se v něm budete orientovat. V dialogovém okně **Správce souborů** klepněte na tlačítko **Smazat seznam**.

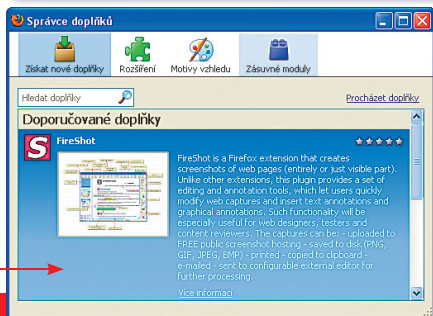
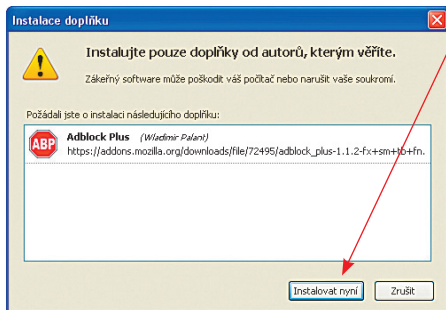
Instalace nových doplňků

Funkčnost a vzhled aplikace Firefox si můžete sami upravit pomocí tzv. **doplňků**. Ty lze získat přímo prostřednictvím webového prohlížeče. V nabídce **Nástroje** zvolte příkaz **Správce doplňků**. Otevře se dialogové okno se seznamem doporučených doplňků.

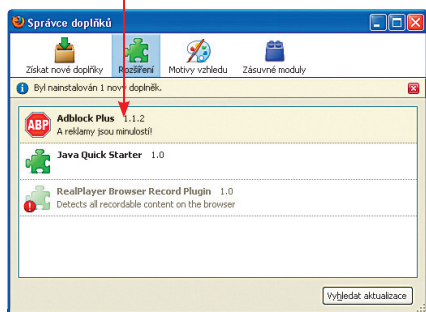
Další doplňky lze získat v části **Získat nové doplňky**. Pokud znáte název hledaného doplňku, vložte jej do pole **Hledat doplňky** a stiskněte klávesu **Enter**. Místo doporučených doplňků se zobrazí seznam doplňků, které odpovídají hledanému výrazu.

Chcete-li některý doplněk nainstalovat, označte jej v seznamu myši a klepněte na tlačítko **Přidat do aplikace Firefox**. U některých doplňků budete muset odsouhlasit licenční ujednání klepnutím na tlačítko **Souhlasím a instalovat**. Následně se zobrazí okno instalace, kterou zahájíte klepnutím na tlačítko **Instalovat nyní**. Po skončení instalace musíte Firefox restartovat

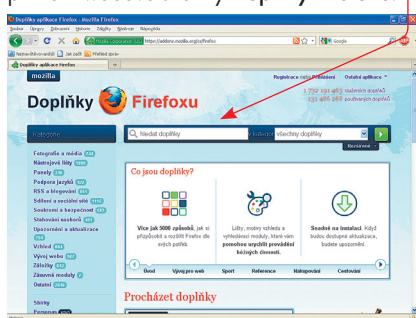
klepnutím na tlačítko **Restartovat Firefox**. Po restartu aplikace se v dialogu **Správce doplňků** zobrazí nově nainstalovaný doplněk v seznamu v části **Rozšíření** společně s dříve nainstalovanými doplňky.

Chcete-li některý doplněk odstranit, označte jej myší v části **Rozšíření dialogového okna **Správce doplňků** a klepněte na tlačítko **Odinstalovat**.**

Které doplňky nainstalovat?

Dostupných doplňků pro Firefox je opravdu mnoho. Můžete je vybírat a instalovat také přímo z webové stránky **Doplňky Firefoxu**.

Zobrazíte ji tak, že v dialogovém okně **Správce doplňků** klepnete v části **Získat nové doplňky** na odkaz **Procházet doplňky**.

Doplňky Firefoxu jsou zde přehledně uspořádány do několika kategorií a lze je také vyhledávat podle názvu. Klepnete-li na doplněk

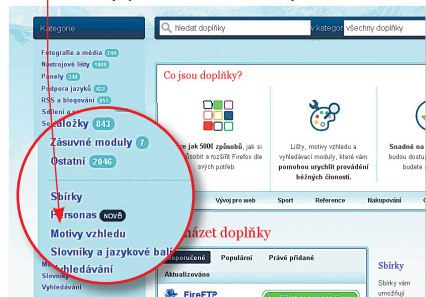
myší, zobrazí se stránka s detailními informacemi. Jeho instalaci pak zahájíte klepnutím na tlačítko **Přidat do aplikace Firefox**.

A jaké doplňky si máte do webového prohlížeče Firefox nainstalovat? Seznam všech doporučených doplňků zobrazíte, pokud v dialogovém okně **Správce doplňků** klepnete v části **Získat nové doplňky** na odkaz **Zobrazit doporučené doplňky**. Z tohoto rozsáhlého seznamu vám doporučujeme nainstalovat zejména tyto doplňky:

- ▶ **Adblock Plus** – zajistí, že vás při prohlížení webových stránek nebudou obtěžovat různé reklamní a jiné bannery,
- ▶ **NoScript** – vás bude chránit před nebezpečným obsahem některých internetových stránek,
- ▶ **IE Tab** – umožní spustit okno prohlížeče Internet Explorer přímo ve Firefoxu,
- ▶ **České slovníky pro kontrolu pravopisu** – jeden ze základních doplňků pro kontrolu češtiny ve Firefoxu, který červeneč podtrhne chybně napsaná slova a zobrazí nabídku oprav,
- ▶ **Fire FTP** – vám umožní přístup na váš FTP server přes jednoduché rozhraní přímo v prohlížeči,
- ▶ **DownThemAll** – umožní stáhnout a uložit několik souborů z webové stránky najednou,
- ▶ **Mouse Gestures** – umožní vám ovládat webový prohlížeč pomocí myši,
- ▶ **Fast Dial** – v nově otevřeném prázdném panelu se zobrazí miniatury vámi zvolených webových stránek,
- ▶ **All-in-One sidebar** – postranní lišta, která výrazně zjednoduší práci se záložkami, historií, průběhem stahování,
- ▶ **Web Developer** – dokáže zobrazit velké množství informací o webové stránce,
- ▶ **Sage** – skvělá RSS čtečka
- ▶ **Screengrab** – doplněk pro snímání obrazovky, se kterým můžete uložit i velmi „dlouhé“ stránky, přesahující zobrazení monitoru.
- ▶ **Cooliris** – 3D prohlížeč obrázků a fotografií, který spolupracuje se servery Flickr, Photobucket, Picasa Web Album a dalšími.

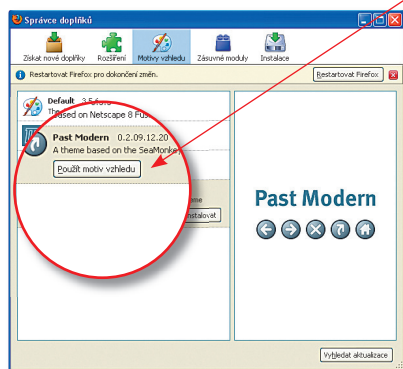
Změna motivu vzhledu

Podobně jako doplňky rozšiřující funkčnost Firefoxu si můžete stáhnout a nainstalovat motivy upravující jeho vzhled. Na stránce **Doplňky Firefoxu** klepněte myši na odkaz **Motivy vzhledu**. ■ Motivy jsou zde rozděleny do několika

kategorií (např. **Moderní, Příroda, Sport** atd.). Klepnete-li na motiv myši, zobrazí se kromě základních informací také obrázek s náhledem. Instalaci provedíte stejným způsobem jako u kteréhokoliv jiného doplňku.

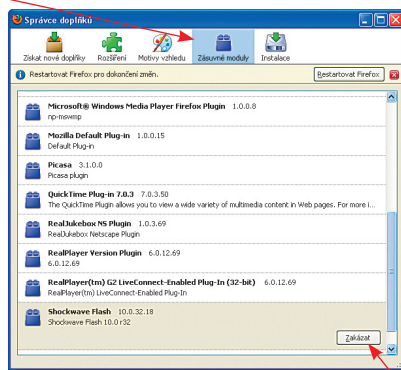
Všechny nainstalované motivy vzhledu naleznete v dialogovém okně **Správce doplňků** v části **Motivy vzhledu**. Motiv, který si přejete používat, označte v seznamu myši a klepněte na tlačítko **Použít motiv vzhledu**. ■ Změna vzhledu se projeví až poté, co webový prohlížeč ukončíte a znovu spustíte.

Správa zásuvných modulů

Zásuvné moduly jsou doplňující programy webového prohlížeče, které vám umožní pracovat

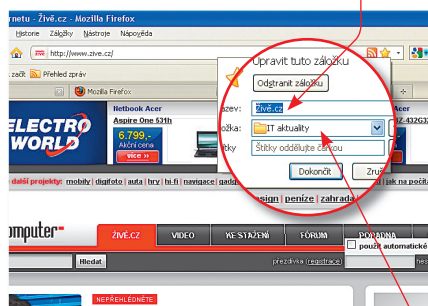
s určitým typem souborů na Internetu (např. Flash či Java programy). Otevřete dialogové okno **Správce doplňků** a přepněte se do části **Zásuvné moduly**. ■ Některé základní zásuvné moduly již byly do Firefoxu automaticky nainstalovány. Někdy je potřeba určitý modul zakázat.

Označte jej v seznamu myši a klepněte na tlačítko **Zakázat**. ■ Zakázaný modul má na tomto místě zobrazené tlačítko **Povolit**.

Záložky webových stránek

Pokud narazíte na webovou stránku, ke které se v budoucnu budete chtít vrátit, můžete si zapamatovat její adresu v podobě tzv. záložky. Stiskněte klávesovou zkratku **Ctrl + D** nebo v nabídce **Záložky** zvolte příkaz **Přidat stránku do záložek**. Otevře se dialog, ve kterém vložte pojmenování záložky do pole **Název**. ■

V poli **Složka** můžete také zvolit, do které složky bude záložka umístěna. ■ Nakonec

klepněte na tlačítko **Dokončit**. Chcete-li vytvořit novou složku záložek, klepněte na tlačítko šipky vpravo od seznamu **Složka**. V dalším dialogu klepněte na tlačítko **Nová složka**. Zadejte název složky a stiskněte klávesu **Enter**.

Chcete-li zobrazit stránku, kterou jste uložili jako záložku, klepněte do nabídky **Záložky**. Záložky naleznete jako samostatné položky v dolní části seznamu, případně nejprve označte v seznamu složku, do které byly zaříděny.

Historii i záložky webových stránek můžete spravovat pomocí Knihovny stránek. Příslušné dialogové okno zobrazíte stiskem klávesové zkratky **Ctrl + Shift + B**.

Seznam důležitých klávesových zkratk

Alt + šipka vlevo – Zpět

Alt + šipka vpravo – Vpřed

Ctrl + + – Zvětšit text

Ctrl + - – Zmenšit text

Ctrl + D – Přidání stránky do záložek

Ctrl + H – Otevření lišty s historií stránek

Ctrl + J – Otevření okna Správce stahování

Ctrl + K – Přesun do vyhledávacího pole

Ctrl + L – Přesun kurzoru do řádku adresy

Ctrl + N – Otevření nového okna prohlížeče

Ctrl + R – Obnovení načtené stránky

Ctrl + Shift + B – Otevření Knihovny stránek

Ctrl + Shift + Del – Vymazání historie navštívených stránek

Ctrl + Shift + T – Znovu otevření zavřeného panelu

Ctrl + Shift + W – Zavření aktuálního okna

Ctrl + T – Otevření nového prázdného panelu

Ctrl + Tab – Přepínání mezi otevřenými panely

Ctrl + W – Zavření aktuálního panelu

Mezerník – Rolovat stránku níže

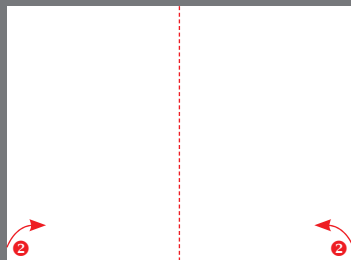
Shift + mezerník – Rolovat stránku výše

Pásky, desky a kazety do MP3

Pravidelný kapesní průvodce bude příště trochu speciální. Kromě softwaru se totiž podíváme i na hardware – budeme nahrávat, upravovat a převádět nahrávky z všemožných analogových archivů.

Postup složení příručky

❶ Vytrhněte prostřední dvoulist

❷ Sklopte dvoulist k sobě

❸ Ustříhnete spodní část

